

Τρία κρούσματα «υπερανθεκτικής» φυματίωσης στην Ελλάδα το 2017

Ενημέρωση με αφορμή την παγκόσμια ημέρα φυματίωσης στις 24/3

Μπορεί στο μυαλό των περισσότερων η φυματίωση να είναι μια ξεχασμένη ασθένεια του παρελθόντος, ωστόσο εξακολουθεί να είναι παρούσα και μάλιστα οι ανθεκτικές μορφές της να αποτελούν κίνδυνο για τη Δημόσια Υγεία. Την πενταετία 2013-2017, μόνο στο Αντιφυματικό Τμήμα του Νοσοκομείου «Σωτηρία», αντιμετωπίστηκαν 1.604 ασθενείς, ενώ το 2017 τρεις Έλληνες προσβλήθηκαν από την υπερανθεκτική μορφή φυματίωσης XDR-TB. Σύμφωνα με στοιχεία της Ελληνικής Πνευμονολογικής Εταιρείας, με αφορμή την Παγκόσμια Ημέρα Φυματίωσης (24/3), το 2016 10,4 εκατομμύρια άνθρωποι εμφάνισαν ενεργό φυματίωση και 1,6 εκατομμύρια απεβίωσαν από αυτή, παγκοσμίως.

Τι συμβαίνει στην Ελλάδα

Στη Ελλάδα την πενταετία 2013-2017, μόνο στο Αντιφυματικό Τμήμα του Νοσοκομείου «Σωτηρία», αντιμετωπίστηκαν 1.604 ασθενείς, ενώ εκτιμάται ότι ο αριθμός των ασθενών πανελλαδικά είναι δύο με τρεις φορές μεγαλύτερος.

Η νέα, συχνά θανατηφόρα, υπερανθεκτική μορφή φυματίωσης (XDR-TB) έχει ανιχνευθεί και στην Ελλάδα, καθώς μόνο το 2017 τρεις Έλληνες προσβλήθηκαν από αυτήν και χρειάστηκαν νοσηλεία σε απομόνωση

Σύμφωνα με την Ελληνική Πνευμονολογική Εταιρεία, υπάρχουν σημαντικά προβλήματα στη διαχείριση της νόσου, με κυριότερο την ανυπαρξία ενιαίου και οργανωμένου αντιφυματικού προγράμματος. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα τη σημαντική υποδήλωση της φυματίωσης, την ανεπάρκεια οργανωμένων δομών για την πρόληψη και αντιμετώπισή της και κατάλληλων χώρων για τη νοσηλεία των ασθενών με ανθεκτικές μορφές.

Οι γιατροί υποστηρίζουν ότι το σύ-

στημα ηλεκτρονικής συνταγογράφησης θα έπρεπε να χρησιμοποιηθεί για την επίλυση του προβλήματος της υποδήλωσης και την αξιόπιστη αποτύπωση της επιδημιολογικής εικόνας της νόσου στη χώρα μας. Ωστόσο, παρά τις επανειλημμένες σχετικές εισηγήσεις τους, δυστυχώς δεν έχει ακόμη αξιοποιηθεί σε αυτή την κατεύθυνση.

Η φυματίωση μεταδίδεται από άνθρωπο σε άνθρωπο μέσω του αναπνευστικού, από άτομα με ενεργό νόσο του αναπνευστικού συστήματος. Μπορεί να

«ανθεκτικής» φυματίωσης

προσβάλλει κάθε άνθρωπο, αλλά προσβάλλει ιδιαίτερα τις ευάλωτες κοινωνικές ομάδες, τους φτωχούς, τους περιθωριοποιημένους, τους υποσιτισμένους, όσους δηλαδή ζουν κάτω από δυσμενείς συνθήκες. Στην Ελλάδα της κρίσης οι ομάδες αυτές αυξάνονται καθημερινά.

Στην πλειονότητα των περιπτώσεων τα άτομα που μολύνονται δεν το γνωρίζουν, δε νοσούν και δε μεταδίδουν τη νόσο. Ωστόσο, το 10% όσων έχουν μολυνθεί μπορεί να εμφανίσουν ενεργό νόσο κατά τη διάρκεια της ζωής τους,

ακόμη και πολλά χρόνια μετά τη μόλυνση.

Στις μέρες μας η φυματίωση έχει αλλάξει πρόσωπο, λόγω της εμφάνισης ανθεκτικών μορφών. Ενώ η «απλή» φυματίωση είναι νόσος που συνήθως θεραπεύεται χωρίς ιδιαίτερα προβλήματα, η ανθεκτική, η πολυανθεκτική (MDR-TB) και ιδίως η υπερανθεκτική φυματίωση (XDR-TB) είναι ιδιαίτερα επικίνδυνη για τη Δημόσια Υγεία, πολύ πιο δύσκολη στην αντιμετώπιση της και απαιτεί μακροχρόνια, δύσκολη και ακριβή θεραπεία.

Η φετινή καμπάνια του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας (ΠΟΥ) για την Παγκόσμια Ημέρα Φυματίωσης έχει ως τίτλο «Αναζητούνται ηγέτες για την καταπολέμηση της φυματίωσης», στοχεύοντας στο να δεσμεύσει πολιτικούς και κοινωνικούς φορείς, ασθενείς και επαγγελματίες υγείας, σε μία από κοινού συντονισμένη προσπάθεια για την εξάλειψη της νόσου.

Κυρίως πολιτικό ζήτημα αγώνας κατά της φυματίωσης

Ο αγώνας κατά της φυματίωσης δεν περιορίζεται στην εξατομικευμένη προσπάθεια των μονάδων υγείας να διαγνώσουν και να θεραπεύσουν τους ασθενείς τους. Αντίθετα, αποτελεί κυρίως πολιτικό ζήτημα.

«Ελπίζουμε ότι η Παγκόσμια Ημέρα Φυματίωσης θα συμβάλει ενεργά στην ευαισθητοποίηση της κοινής γνώμης

και των πολιτικών φορέων για την καταπολέμηση της φυματίωσης», σημειώνει σε μήνυμά της η Ελληνική Πνευμονολογική Εταιρεία.

Υπενθυμίζεται ότι, αν και η φυματίωση είναι γνωστή από την αρχαιότητα, στις 24 Μαρτίου του 1882, ο Δρ Ρομπερτ Κοχ ανακοίνωσε επίσημα την ανακάλυψη του μυκοβακτηριδίου της φυματίωσης, γεγονός που οδήγησε σε θεαματικές εξελίξεις στη διάγνωση και αντιμετώπισή της. Στο πλαίσιο αυτό, η 24η Μαρτίου έχει επιλεγεί ως Παγκόσμια Ημέρα Φυματίωσης από τον ΠΟΥ, με σκοπό να υπενθυμίζει κάθε χρόνο τις δυσμενείς ιατρικές, κοινωνικές και οικονομικές συνέπειες της νόσου.

Με αφορμή την Παγκόσμια Ημέρα Φυματίωσης, ο **Πανελλήνιος Σύλλογος Φυσικοθεραπευτών** σημειώνει σε σχετική ανακοίνωσή του ότι «η **φυσικοθεραπευτική παρέμβαση** μπορεί να χρειαστεί σε ασθενείς με πνευμονική φυματίωση που έχουν αυξημένες εκκρίσεις, δυσχέρεια ή προβλήματα από το αναπνευστικό τους σύστημα. Ο φυσικοθεραπευτής ως εξειδικευμένος επαγγελματίας υγείας, αξιολογεί και επιλέγει την κατάλληλη αναπνευστική τεχνική παροχέτευσης εκκρίσεων, εφόσον εκπαιδεύσει τον ασθενή στο βήχα. Επίσης, όταν ο ασθενής χρειάζεται ενδυνάμωση και βελτίωση της φυσικής κατάστασης, ο **φυσικοθεραπευτής** θα εφαρμόσει το κατάλληλο εξατομικευμένο πρόγραμμα άσκησης (Ando et al, 2003)».